

Plan metodyczny lekcji wychowawczej dla klas II i III gimnazjalnych

Wartości, o które walczył Nelson Mandela

Cel.

- Wskazać nieprzemijające wartości ważne dla godności ludzkiej.
- Znaczenie aktywnej postawy społeczeństwa i każdego człowieka wobec rasizmu i nietolerancji.

Formy pracy: praca w grupach, indywidualna praca z ankietą

Metody: burza mózgów, dyskusja, rozmowa.

Środki dydaktyczne: załączniki, ankietą, długopis

WSTĘP

Uczniowie dzielą się na dwie grupy. Kryterium podziału ustala nauczyciel, może to być kolor włosów, barwa oczu czy inna nieistotna cecha. Jedna grupa jest podległa grupie drugiej. Uczniowie pierwszej grupy losują kartki z zadaniami dla uczniów grupy drugiej. Na kartkach są zadania z załącznika 1. Uczniom grupy drugiej nie wolno odmówić wykonania polecenia. Dobrze jest, jeśli liczba uczniów jednej i drugiej grupy jest jednakowa, jeśli nie na uczeń może mieć kilku uczniów z grupy drugiej. Po wykonaniu zadania uczniowie jednej i drugiej grupy dzielą się swoimi uczuciami.

FAZA REALIZACJI

1. Wyjaśnia się pojęcie APARTHEID. Jeden z uczniów czyta wiadomości z załącznika 2. Uczniowie wypowiadają się na temat „co było podstawą segregacji rasowej” (burza mózgów)

Należy odnieść się do historii odkryć geograficznych i próbować wyodrębnić przyczyny podporządkowania sobie terenów kolonii przez odkrywców.

Należy wziąć pod uwagę :

- kulturę
- lepiej rozwiniętą naukę i technikę najeźdźców
- negatywne cechy ludzkie: chciwość, nienawiść, brak poszanowania godności ludzkiej, zawiść, pycha.

2. Zapoznanie uczniów z historią RPA i sylwetką Nelsona Mandeli- załącznik 3 i 4

. Uczniowie dzieleni są na grupy i każda z nich na kartkach wypisuje przykłady praw człowieka, które łamał system apartheidu.

Na podstawie swojej pracy próbują przedstawić znaczenie działania Nelsona Mandeli i uzasadnić celowość przyznania mu pokojowej nagrody Nobla.

3. Uczniowie zastanawiają się czy znają przypadki łamania praw człowieka występujące we współczesnym świecie, własnym kraju, mieście, szkole. Jakie one mają podłoże, co jest przyczyną tego stanu rzeczy?

- swobodne wypowiedzi uczniów kontrolowane i korygowane przez nauczyciela.

PODSUMOWANIE

6. Nauczyciel przeprowadza anonimową ankietę w klasie (załącznik nr 5) i krótko omawia jej wynik.

Opracowała Jolanta Ochapska

(załączniki 2,3,4, ze zmianami wykorzystane są z pracy pani Beaty Grzelki)

Załącznik nr1

- możesz podejść do mnie na wyraźny mój znak. Bez polecenia musisz przebywać z tyłu klasy.
- Uporządkuj książki na mojej ławce
- stój w mojej obecności
- włóż książki do mojej teczki
- nie wolno odezwać ci się do mojej koleżanki bez mojego pozwolenia.

Załącznik nr.2

APARTHEID. System ścisłej segregacji rasowej stworzony w oparciu o doktrynę głoszącą ustawowe i kulturowe oddzielenie ras i odrębność ich rozwoju, noszący w praktyce cechy rasizmu

W latach 1948-1991 stanowił podstawę polityki władz Republiki Południowej Afryki sankcjonującej absolutną dominację ludności białej nad czarnymi ludnością azjatycką i koloredami.

W systemie tym narzucono klasyfikacje wszystkich mieszkańców na „białych”, „czarnych” i „kolorowych”.

Przypisano poszczególnym rasom oddzielne strefy mieszkaniowe i komercyjne
Zabroniono przebywania poszczególnym rasom przebywania w określonych strefach

Jedynie biali mieli prawo głosu w wyborach do białych władz krajowych, później rozszerzono je również na kolorowych

Czarnym członkostwo w związkach zawodowych było zakazane do lat 80

W 1949 roku wprowadzono ustawę zakazującą mieszanych małżeństw

W 1950r wprowadzono prawo stawiające pod sąd białą osobę, której udowodniono stosunek seksualny z osobą innej rasy.

Załącznik nr 3

Historia RPA

Pierwotnie tereny obecnej Republiki Południowej Afryki były zamieszkałe przez plemiona Buszmenów i Hotentotów. W XVI wieku zostali oni wyparci przez ludy Bantu.

W 1487 r. Portugalczyk Bartolomeo Diaz odkrył Przylądek Burz (OBECNIE Przylądek Dobrej Nadziei).

W 1652 r. rozpoczęła się europejska kolonizacja. Założono Kapsztad, który początkowo był bazą zaopatrzeniową dla statków w drodze do Azji. W wyniku wzrastającej kolonii osadników doszło do wojny z tubylczymi plemionami afrykańskimi.

Po 1815 r. Wielka Brytania zaanektowała Kraj Przylądkowy

W 1867 r. rozpoczęto wydobywanie brylantów. Brylantów 1886 r. odkryto wielkie pokłady złota. Pod koniec XIX w. był to największy producent złota na świecie. Wydobywano 1/3 światowej produkcji tego kruszcu. W związku z gwałtownym rozwojem przemysłu wydobywczego osiedliło się na tych terytoriach niemal 100 tys. Nowych emigrantów głównie Anglików.

Najważniejszymi inwestorami stały się kompanie i finansjści z Wielkiej Brytanii. Wzrost wpływów brytyjskich i zdecydowany opór stawiany przez tubylców przeciwko włączeniu ich republik do posiadłości korony angielskiej doprowadził do wojny która zakończyła się sukcesem Anglii.

W 1910 r. z połączenia wielu kolonii powstał Związek Południowej Afryki.

Po II wojnie światowej do władzy doszli nacjonałiści którzy wprowadzili do polityki wewnętrznej zasady apartheidu.

Załącznik nr 4

Sylwetka Nelsona Mandeli

Mandela był synem wodza plemienia Thembu. W wieku 7lat, jako pierwszy w swojej rodzinie zaczął uczęszczać do szkoły. Tam nauczyciel metodysta nadał mu imię Nelson. Ukończył studia prawnicze. Jako student uczestniczył w działaniach na rzecz praw politycznych, społecznych i ekonomicznych czarnoskórej większości RPA w 1942 roku wstąpił do Afrykańskiego Kongresu Narodowego (ANC) a w 1950 r zaczął nim kierować.

Początkowo był zwolennikiem nieużywania przemocy. Zmienił zdanie po masakrze w czasie protestu Sharpeville w marcu 1960r i delegalizacji ANC. Rok później został przywódcą zbrojnego skrzydła ANC, które za jego czasów miało charakter wyłącznie sabotażowy i wykluczało ataki na ludność. Mandelę aresztowano w 1962r i skazano na 5 lat więzienia a w 1964zmieniono wyrok na dożywocie. Z więzienia wyszedł w 1990r zgodnie z decyzją prezydenta F. W. de Klerka, który umożliwił też legalizację ANC. Tego samego roku mieszkańcy RPA opowiedzieli się w referendum za likwidacją apartheidu. Weszła w życie konstytucja gwarantująca równouprawnienie wszystkich ras. W 1994 r. został wybrany prezydentem RPA-pierwszym murzynem na tym stanowisku. Jako prezydent zdobył międzynarodowe uznanie- wspólnie z de Klerkiem otrzymał w 1993r pokojową Nagrodę Nobla.

Po odejściu na emeryturę zaangażował się w sprawy społeczne. Organizuje fundusze na pomoc Murzynom, buduje szkoły, szosy, wodociągi. Obecnie Mandela jest zaangażowany w walkę z AIDS. Cztery osoby z jego rodziny zmarły na tę chorobę. Nagłaśnia przyczyny AIDS i jej związek z wirusem HIV.

Załącznik nr 5

- Czy w naszej klasie przestrzegane są podstawowe zasady współżycia społecznego?

Tak nie zazwyczaj tak zazwyczaj nie

- Czy należy być biernym wobec nietolerancji i agresji?

Tak nie czasami tak czasami nie

- jak zachowujesz się, gdy jesteś świadkiem nietolerancyjnego zachowania się

nie reaguję

reaguję

przyglądam się

zgłaszam innym osobą, które mogą pomóc

inaczej

jak?.....

.....

.....

.....

- podaj przyczyny swojego zachowania.....

.....

.....

.....

.....

- czy we współczesnym świecie zagrożone są wartości, o które walczył Nelson Mandela?(krótko uzasadnij swoją wypowiedź).